

Univerzita Palackého v Olomouci
Cyrilometodějská teologická fakulta
Katedra křesťanské výchovy

**LETNÍ PŘÍMĚSTSKÝ TÁBOR S INTEGRACÍ JEDINCE
S LEHKÝM MENTÁLNÍM POSTIŽENÍM**
Bakalářský projekt

Autor: Kateřina Šebíková
Vedoucí práce: doc. PhDr. et Mgr. Petra Potměšilová
Ph.D.

Olomouc 2021

Prohlášení

Prohlašuji, že bakalářský projekt jsem zpracovala samostatně pod vedením doc. PhDr. et Mgr. Petry Potměšilové Ph.D. a použila prameny, které jsou uvedeny v seznamu literatury.

V Olomouci dne

podpis

Poděkování

Děkuji doc. PhDr. et Mgr. Petře Potměšilové, Ph.D. za pomoc a cenné rady při vedení bakalářského projektu a také za ochotu a čas, který mi věnovala.

OBSAH

ÚVOD	5
1 Volný čas	7
1.1 Historický vývoj volného času	7
2 Školská zařízení pro zájmové vzdělávání	9
2.1 Školní družiny a školní kluby	9
2.2 Střediska pro volný čas dětí a mládeže	10
2.3 Dokumentace	13
3 Mentální postižení	14
4 Integrace, inkluze	18
5 Dům dětí a mládeže Olomouc	20
5.1 SWOT analýza – Dům dětí a mládeže a lidé s postižením.....	24
6 Organizace tanečního příměstského tábora	26
6.1 Obecné informace o projektu.....	26
6.2 Cíl projektu	27
6.3 Tanec	27
6.4 Program tábora.....	28
6.5 Financování projektu.....	39
7 Závěr	41
Literatura	42
Seznam příloh	44

ÚVOD

Bakalářský projekt je zaměřen na integraci dítěte s mentálním postižením na běžném tanečním příměstském táboře pro děti od šesti do deseti let. Toto téma jsem si zvolila, jelikož v Domovech dětí a mládeže není úplně běžné, aby na táborech byly i děti s jakýmkoliv zdravotním znevýhodněním. Bakalářský projekt je navržen pro školské zařízení Dům dětí a mládeže Olomouc (dále jen DDM).

Cílem bakalářského projektu je nabídnout dětem možnost smysluplně trávit volný čas o letních prázdninách na tanečním příměstském táboře ve školském zařízení. Dalším cílem je naučit účastníky pracovat a vycházet v týmu i s účastníkem mentálně postiženým. Za cíl je také považován sociální rozvoj dětí, rozvoj komunikačních dovedností a získání mnoha zkušeností, dovedností, postojů a hodnot nejen díky herním aktivitám. Dílčím cílem je děti seznámit s tanečním stylem street dance s názvem hip hop.

Dle Výroční zprávy DDM (2020) se za školní rok 2019/2020 v době školních prázdnin zúčastnilo 464 dětí příměstských táborů. DDM si o integraci dětí nevede žádné statistiky a přijetí dětí do kroužků nebo na jiné akce záleží na domluvě mezi rodičem a garantem daného kroužku/tábora. Také jsem tímto projektem chtěla ukázat, že není složité vymyslet a přizpůsobit program tábora pro děti a pro jednoho mentálně postiženého jedince. Bakalářský projekt je rozdělen do několika kapitol.

První kapitola je věnovaná volnému času, jelikož se bakalářský projekt bude realizovat ve volném čase dětí.

Druhá kapitola obsahuje popis školských zařízení pro zájmové vzdělávání pro děti a mládeže, kterými jsou školní družiny, školní kluby a střediska pro volný čas dětí a mládeže.

Ve třetí kapitole je vymezen pojem mentální postižení. Tuto problematiku je důležité pochopit pro správné sestavení programu příměstského tábora.

Čtvrtá kapitola vysvětluje pojmy integrace a inkluze.

Pátá kapitola pojednává o školském zařízení Domu dětí a mládeže Olomouc. Je zde popsáno poslání této organizace, přehled kroužků i velkých akcí realizovaných ve školním roce 2019/2020. Také byla provedena SWOT analýza na tuto organizaci.

V poslední šesté kapitole je navržen samotný program tábora a nalezneme zde informace o organizační stránce tábora. Tématem příměstského tábora jsem zvolila po-

hádky. Moderní pohádky jsou dětem v dnešní době velmi blízké. Aktivity v projektu jsou uzpůsobeny tak, aby je zvládl jedinec s postižením sám anebo za doprovodu a pomoci vedoucího.

Také bych tímto projektem chtěla Dům dětí a mládeže Olomouc inspirovat k častějšímu pořádání akcí a táborů pro děti se zdravotním znevýhodněním a rozšířit tak nabídku pro širší skupinu klientů.

1 Volný čas

Volný čas je nezbytnou součástí lidského života. Je to doba, kdy člověk vykonává své oblíbené činnosti, které ho seburčují a formují jeho osobnost (Hájek, Hofbauer, Pávková, 2011). H. W. Opaschowski vymezuje možnosti a funkce volného času jako rekreační (zotavení, uvolnění), kompenzační (odstraňování zklamání a frustrací), výchovnou a dále vzdělávací (učení o svobodě a ve svobodě, sociální učení), kontemplační (hledání smyslu života a jeho duchovní výstavba), komunikační (sociální kontakty a partnerství), participační (angažování se na vývoji společnosti), integrační (stabilizace života rodiny a vrůstání do společenských organismů), enkulturní (kulturní rozvoj sebe samého, kreativita v umění, sportu, v technických a dalších činnostech). (Hájek, Hofbauer, Pávková, 2011)

1.1 Historický vývoj volného času

Počátky vývoje volného času jsou spojeny se změnou životního stylu obyvatel měst i venkova v době po ukončení Třicetileté války roku 1648. V 17. století si bohatší vrstva obyvatel začala budovat takzvané víkendové domy na venkově, zatímco ve městech začaly vznikat první kavárny, spolky nebo kluby.

Dělníci nově vznikajícího strojního průmyslu v 18. století usilovali úspěšně o zkrácení pracovní doby. Cílem této snahy bylo získat více času pro regeneraci, rozvoj vlastních zájmů, nebo sociální a veřejnou činnost. Lidé začali více žít společenským životem. Vznikaly nové tělovýchovné, hudební, kulturní, vzdělávací nebo turistické spolky a začaly se pořádat shromáždění, výlety a slavnosti.

Na konci 20. století se změnou politického režimu nastává změna v praxi výchovy dětí a trávení volného času. Na začátku tohoto období se do veřejného povědomí dostává Úmluva o právech dětí, u nás implementována jako zákon č. 104/1991 Sb., Sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí o sjednání Úmluvy o právech dítěte. Transformace postkomunistických zemí přinesla do praxe výchovy dětí a mládeže výrazné změny.

Velkou popularitu u nás získaly především pionýrské organizace a také nově obnovená sdružení s předválečnou tradicí jako Junák, YMCA (Young Men's Christian Association), YWCA (Young Women's Christian Association) a další různě orientovaná sdružení a spolky. Vedle těchto subjektů vznikala také zcela nová zájmová sdružení, zamě-

řena na výchovu a pěstování vztahu k přírodě, asociace pro mládež, vědu a techniku, nebo regionální folklorní sdružení.

Školní družiny, kluby a základní umělecké školy se nadále rozvíjely a pokračovaly ve své předchozí činnosti. Domy pionýrů se přeměnily na domy dětí a mládeže a odstranily se struktury související s územním dosahem. Nejen v těchto subjektech byly zavedeny a osvědčeny zájmové činnosti pravidelné, příležitostné a prázdninové. (Pávková, Hájek, Hofbauer, Hrdličková, Pavlíková, 2002)

2 Školská zařízení pro zájmové vzdělávání

Volnočasová výchova je většinou realizována v rámci některé instituce. V České republice jsou to konkrétně školní družiny, střediska pro volný čas dětí a mládeže, dětské domovy nebo zařízení náhradní nebo preventivně-výchovné péče.

Mezi zařízení v rámci základního vybavení regionu patří zejména školní kluby a družiny, které poskytují své služby převážně žákům školy po vyučování a jsou schopny zajistit všechny základní funkce včetně sociální. Jedná se o hustou síť zařízení s dobrou dostupností a organizačně neomezeným přístupem.

Vyšší vybavení regionu zajišťuje specifické funkce a u jeho účastníků se předpokládá vyšší stupeň motivace hlavně z důvodu překonávání větší dojezdové vzdálenosti a vyšší míry spoluúčasti na krytí nákladů spojených s činností. Jedná se například o centra pro volný čas dětí a mládeže. Tato zařízení také pokrývají větší spádovou oblast.

2.1 Školní družiny a školní kluby

Školní družiny a školní kluby zpravidla existují v základních školách či v jiném typu škol určených pro žáky mladšího a staršího věku. Školní družina je určena pro žáky prvního stupně základního vzdělávání. Zatímco školní kluby jsou určeny pro žáky druhého stupně. Školní družina je zpravidla ještě rozdělena do oddělení (Hájek a kol., 2011).

Funkce školních družin a školních klubů

Tato zařízení mají předpoklady k pravidelnému pedagogickému ovlivňování volného času žáků, protože vychovatelé jsou se žáky pravidelně ve styku a mohou působit na většinu žáků bez ohledu na sociální rozdíly. Vychovatelé jsou také členy pedagogické rady, spolupracují jak s rodiči žáků, tak s ostatními pedagogy. Tato zařízení poskytují možnosti k odpočinku, rekreaci, zájmové i společensky prospěšné činnosti a jejich nespornou výhodou je menší spádová oblast. Přestože školní družiny a školní kluby mají stejnou funkci, v jejich zaměření jsou specifické rozdíly podmíněné věkovým rozdílem žáků prvního a druhého stupně. Zatímco u mladších žáků prvního stupně je docházka často nutností z důvodu zajištění základní péče a dozoru o dítě, školní kluby pro starší žáky druhého stupně fungují pouze na principu dobrovolné docházky. Žáci druhého stupně jsou již samostatní a tak mají více možností k samostatnému využívání

volného času mimo školní zařízení. Školní kluby v porovnání se školními družinami poskytují žákům více volnosti a samostatnosti na základě věkových odlišností.

Druhy a obsah činností ve školní družině a ve školním klubu

Činnosti školní družiny a školního klubu navazují specifickým způsobem na vzdělávací činnost základní školy, avšak není přímým pokračováním vyučování a ani ho žádným způsobem nenahrazuje. Rozvrh činností je sestaven tak, aby vyhovoval požadavkům duševní hygieny, ale aby také současně vyhovoval potřebám a zájmům dětí a respektoval jejich věkové odlišnosti.

Činnosti odpočinkové mohou mít podobu klidných her, četby nebo vyprávění. Rekreační činnosti jsou nejčastěji realizovány formou pohybových aktivit. Činnosti zájmové pomáhají uspokojovat a rozvíjet potřeby a zájmy žáků. Sebeobslužné činnosti vedou žáky k upevňování hygienických a kulturních zvyků a péči o osobní majetek. Činnosti veřejně prospěšné vedou žáky k podílu na dobrovolné práci ve prospěch druhých a k ochraně životního prostředí. Školní družiny a kluby mohou také specifickou formou uskutečňovat přípravu žáků na vyučování.

Není možné zařadit všechny druhy činností na jedno odpoledne z důvodu časové náročnosti. Často také dochází k prolínání činností. V programu by ale neměly chybět činnosti odpočinkové a rekreační. V práci družin a klubů se klade důraz na aktivní podíl žáků ve všech fázích činnosti, z toho důvodu mají praktické činnosti výraznou převahu nad přijímáním slovních informací. Vychovatel proto především podněcuje a rozvíjí samostatnost, iniciativu žáků a jejich zájem na životě školní družiny a školního klubu.

2.2 Střediska pro volný čas dětí a mládeže

Pod pojem střediska pro volný čas dětí a mládeže řadíme domy dětí a mládeže (dále jen DDM) nebo stanice zájmových činností. Tato zařízení plní funkci rekreační a výchovně-vzdělávací a mají široké spektrum zájmové působnosti, kromě specializovaných stanic zájmových činností, které se zaměřují jen na konkrétní zájmové činnosti. Domy dětí a mládeže plní od svého vzniku funkci státních zařízení k ovlivňování organizované zájmové činnosti dětí a mládeže v kroužcích. Zaměřují se na všechny zájmové oblasti, které dále dělí do skupin na společenskovočinné, estetickovýchovné, tělovýchovné a sportovní, turistické, technické a přírodovědné.

Náplň činnosti DDM je regulována vyhláškou MŠMT ČR č. 432/1992 Sb., o střediscích pro volný čas mládeže. V této vyhlášce se rozlišují následující činnosti:

Pravidelná zájmová činnost je organizována v zájmových útvarech, které se rozlišují následovně. Kroužky jsou menší zájmové útvary, jejichž činnost směřuje zejména na vnitřní obohacení členů. Soubory jsou zájmové útvary, které mají zpravidla více členů než kroužky a jejichž činnost směřuje k veřejné produkci výsledků činnosti. Struktura souboru je závaznější než u kroužku. Kluby jsou zájmové útvary s volnější organizační strukturou a s převažující receptivní činností členů. Kurzy jsou útvary s vymezenou délkou trvání, jejichž činnost směřuje k získání vědomostí nebo dovedností v konkrétním rozsahu. Úspěšné absolvování kurzu může být potvrzeno osvědčením. Dále se vyskytuje označení oddíl, zejména u tělovýchovných nebo turistických útvarů, útvar je součástí většího organizačního celku a ve struktuře DDM má charakter kroužku.

Příležitostná zájmová činnost představuje organizované příležitostné nebo cyklicky se opakující akce výchovně-vzdělávacího nebo rekreačního charakteru. Tato činnost je přímo řízena pedagogem a je časově omezena. K těmto aktivitám řadíme například regionální soutěže a turnaje, výlety, exkurze, divadelní představení nebo přednášky. Specifickou formou příležitostné zájmové činnosti jsou příměstské prázdninové tábory, což je nabídka řady akcí pro děti v určitém cyklu. Má charakter sociální služby pro děti zaměstnaných rodičů.

Prázdninová činnost. Jedná se o organizovanou činnost s dětmi, mládeží i rodiči s dětmi v době delšího volna, zpravidla o letních, ale i jarních nebo vánočních prázdninách. Doba trvání tábora je většinou více než pět dní. Organizace této činnosti podléhá vyhlášce Ministerstva zdravotnictví ČR č. 106/2001 Sb. o hygienických požadavcích na zotavovací akce pro děti, která v jednotlivých paragrafech upravuje všechny organizační oblasti od podmínek ubytování, vybavení, zásobování, odstraňování odpadů až po stravování nebo režim dne.

Práce s talentovanou mládeží. Nalézání a rozvíjení talentů je během školní výuky limitována mnoha faktory. Více možností poskytuje výchova mimo vyučování a přidružené zařízení. Práce s talentovanými jedinci v rámci DDM je realizována například formou vzdělávacích akcí, expedic, soutěží, tematických úkolů, středoškolské odborné činnosti nebo individuální práci s těmito jedinci i mimo zájmové útvary.

Spontánní aktivity jsou pedagogy ovlivňovány nepřímou. Pedagog při těchto činnostech zajišťuje především bezpečnost, nebo funguje jako mentor či konzultant. Nabídka pro

skupiny nebo jednotlivce závisí na momentálním zájmu. Spontánní činnost nemá pevně stanovený začátek ani konec, je vymezena pouze provozní dobou zařízení. Tato činnost je přístupná všem zájemcům a nebývá podmiňována různými organizačními omezeními. Příkladem spontánní zájmové činnosti jsou dětské herny, čítárny, sportoviště, poradenská střediska nebo dopravní hřiště. Specifickým typem spontánních aktivit je nabídka pro talentované děti a mládež s vyhraněnými zájmy. K nim řadíme například laboratoře, ateliéry, chovatelské stanice a další odborná pracoviště. Účastníci pod vedením odborníka rozvíjejí svůj talent buď individuálně, nebo ve skupinách. Tato činnost je regulována organizačně a podléhá vnitřnímu řádu DDM, nebo řádu konkrétního pracoviště, a může být také klasifikována jako individuální práce s talentovanou mládeží (Pávková a kol., 2002).

Osvětovou činnost mohou poskytovat střediska volného času ostatním subjektům pečujícím o volný čas dětí a mládeže. Pomoc zpravidla poskytují formou seminářů, školení, přednášek atd. DDM také pracují s ohroženými sociálními skupinami, protože byly zařazeny mezi subjekty plnící úkoly v prevenci sociálně-patologických jevů. Při specifických zájmových činnostech mohou též úspěšně provádět integraci handicapovaných jedinců (Hájek a kol. 2011).

Pedagogičtí pracovníci DDM jsou zařazeni do kategorie vychovatel, a řídí se Pracovním řádem pro pedagogické pracovníky MŠMT ČR. Poradním orgánem ředitele je pedagogická rada, ve které jsou zastoupeni interní i externí pedagogové a rodiče.

U pedagogických pracovníků jsou požadovány specifické pedagogické dovednosti, k nimž patří například schopnost zorganizovat nabídku aktivit pro volný čas, znalost pedagogických zásad a metodiky vedení zájmových činností nebo komunikativnost a práce s veřejností. Musí být také schopni provádět ekonomické rozvahy pedagogických záměrů a provedené akce ekonomicky vyhodnotit. Provoz DDM je celoroční, část jejich akcí je realizována o víkendech. Vyvrcholením celoroční činnosti jsou prázdninové tábory, které mají buď rekreační charakter, nebo jsou odborně zaměřeny na některou z oblastí zájmových činností. DDM pracují s dětmi předškolního i školního věku, mládeží i rodiči. Děti se dle Úmluvy o právech dítěte čl. 1 rozumí jedinci mladší 18 let a mládež se rozumí jedinci mladší 26 let.

2.3 Dokumentace

Domu dětí a mládeže náleží povinnost vést pedagogickou dokumentaci, která obsahuje následující položky. Roční plán činnosti, jež obsahuje zaměření činnosti, seznam zájmových útvarů, hlavní příležitostné akce, rozvrh pravidelné zájmové činnosti, nabídku průběžných spontánních aktivit a prázdninových táborů. Plánované aktivity by měly být podloženy ekonomickou rozvahou.

Provozní řád, se kterým musí být účastníci prokazatelně seznámeni a který musí být celoročně vyvěšen na viditelném a přístupném místě. Pro specializované pracovní typy dílen, posiloven nebo laboratoří, je doporučeno vypracovávat samostatný řád pracovišť, který je zveřejněn v těchto místech.

Deníky zájmových útvarů s plánem činnosti, přihlášky členů k pravidelné zájmové činnosti, u účastníků mladších 18 let s podpisem zákonného zástupce, knihu úrazů, zápisy z pedagogických a provozních porad, personální dokumentaci, dokumentaci prázdninových táborů, jednací protokoly a organizační řád s organizační strukturou DDM.

3 Mentální postižení

Mentální postižení je charakteristické podprůměrnou inteligencí jedince z hlediska psychomotorického vývoje a omezením jeho kognitivních funkcí.

Podle Mezinárodní klasifikace nemocí (2021) „je mentální postižení stav zastaveného nebo neúplného duševního vývoje, který je charakterizován zvláště porušením dovedností, projevující se během vývojového období, postihující všechny složky inteligence, to je poznávací, řečové, motorické a sociální schopnosti. Mentální postižení se může vyskytnout bez nebo současně s jinými somatickými nebo duševními poruchami.“

Mentální postižení je možné definovat z různých hledisek a přístupů. Dělíme je na přístupy:

Přístup	Definice
Biologický	trvale poškození funkčního nebo organického mozku, syndrom podmíněný chorobnými procesy mozku
Psychologický	měřitelně snížená schopnost rozumových schopností
Sociální	dezorientace ve společnosti, která omezuje samostatnou sociální existenci
Pedagogický	snížená schopnost učení
Právní	snížená schopnost k samostatnému právnímu jednání

(upraveno dle Slowíka, 2007).

Příčiny vzniku mentálního postižení

Vznik vývojových vad a poruch dítěte souvisí s určitým obdobím ontogeneze. Patologické změny způsobují faktory, které dle vzniku a působení dělíme na vnitřní a vnější. Vnitřní faktory působí již v období prenatálním, kdy vývoj jedince ovlivňuje vše v období od početí do porodu.

V tomto období rozlišujeme vlivy:

- fyzikální (úraz)
- chemické (drogy, toxické léky)
- nutriční (špatná výživa)
- biologické (bakteriální a virové infekce)
- psychické a sociální (stres, toxické prostředí)

Kromě vlivů výše uvedených řadíme k faktorům vnitřním také genové mutace, což jsou dědičně přenosné změny genetických informací, a chromozomální aberace, které nejsou vázány na dědičnost, ale jedná se o poškození chromozomální výbavy jedince.

V období perinatálním, tedy v době porodu a krátce po narození dítěte působí již kromě faktorů vnitřních i faktory vnější.

Vznik vad v tomto období způsobuje zejména:

- nedostatek kyslíku během porodu
- infekce
- mechanické poškození mozku
- jiné porodní komplikace

Posledním obdobím spojeným se vznikem mentálního postižení dítěte je období postnatální. Toto období zahrnuje prakticky celé dětství. Faktory způsobující mentální postižení v tomto období jsou stejně jako v období perinatálním vnitřní i vnější.

Vznik vad v tomto období je způsoben zejména:

- infekčním onemocněním nervové soustavy (tuberkulóza, klíšťová encefalitida, bakteriální meningitida)
- úrazy hlavy
- dlouhodobou podvýživou
- nedostatkem jodu ve stravě (Armatas, 2009)

Klasifikace

Kód	Současné označení	Intelligenční kvocient
F70	Lehké mentální postižení	69–50
F71	Středně těžké mentální postižení	49–35
F72	Těžké mentální postižení	34–20
F73	Hluboké mentální postižení	20 a níže
F78	Jiné	Často je jedná o mentální postižení vzniklé na základě sensorické deprivace (těžké poruchy chování)

(upraveno podle Kudláčka a Ješiny, 2013, s. 10)

Lehké mentální postižení (F70 IQ 50–69)

U lehkého mentálního postižení zaznamenáváme zejména opožděný vývoj řeči. Komunikaci se věnuje především Válková (2008), která uvádí, že schopnost komunikace je většinou vytvořena, ale objevuje se porucha formální stránky řeči, opožděný vývoj a chudost v oblasti obsahu řeči. Všechny uvedené problémy se většinou zjišťují při nástupu do školského zařízení. Většina osob s lehkým mentálním postižením je schopna jednoduchého zaměstnání a je zpravidla zcela nezávislá. Mentální věk dospělých jedinců odpovídá 9–12 roků (Kudláček, Ješina, 2013).

Středně těžké mentální postižení (F71 IQ 35–49)

U středně těžkého mentálního postižení je výrazně omezená schopnost sebeobsluhy, myšlení a také řeči. U tohoto stupně mentálního postižení jsou často přidružená i různá onemocnění, jako např. epilepsie, neurologická onemocnění, nebo tělesné i duševní poruchy.

Jedinec se projevuje špatnou artikulací a chudou řečí. Jedinec má hůře vyvinutou hrubou motoriku, s čímž jsou spojeny i potíže s koordinací pohybu. V dospělosti jsou jedinci jen zřídka schopni žít samostatně. V mnoha případech se tyto situace řeší chráněným nebo doprovodným bydlením. Je důležité, aby v pracovním prostředí měli vždy daný stereotyp a přesnou organizaci práce (Kudláček, Ješina, 2013).

Těžké mentální postižení (F72 IQ 20–34)

Již v předškolním věku je u jedinců s těžkým mentálním postižením výrazně opožděn psychomotorický vývoj. Řeč je u těchto jedinců nonverbální. Používají zejména jednotlivá slova, zvuky a výkřiky. Dále se u těchto jedinců projevuje agrese a afektivní chování (Kudláček, Ješina, 2013). V dospělosti jsou tyto osoby odkázány na pomoc jiné osoby a ve většině případech jsou také zbaveni svéprávnosti (Vítková, 2004).

Hluboké mentální postižení (F73 IQ pod 20)

Jedinec vyžaduje trvalou péči. Objevují se zde neurologické poruchy, senzorní a motorické postižení. Komunikační schopnosti jsou v lepším případě na úrovni porozumění některým slovům, ale hlavně se jedinci dorozumívají skřeky. Poznávací schopnosti nejsou téměř vyvinuty a jedinci reagují jen na podněty libosti a nelibosti (Kudláček, Ješina, 2013).

4 Integrace, inkluze

Pojem integrace znamená začlenění nebo spojení určitých částí v jeden celek. V oblasti sociální pedagogiky se tento pojem týká hlavně soužití většiny v podobě intaktních jedinců a menšiny v podobě lidí se sociálním a zdravotním znevýhodněním. V řešení problematiky integrace se setkáváme se dvěma základními směry a to asimilačním a adaptačním směrem.

Asimilační typ integrace je charakterizován splýváním znevýhodněné menšiny s intaktní většinou. Pro tento směr jsou charakteristická rychlá, praktická, organizační a legislativní řešení spíše než obecná systémová opatření.

Adaptační směr integrace, též koadaptační směr, je naopak charakterizován rovnocenným vztahem většiny s menšinou, a jejíž rozdílnost je spíše než za překážku považována za příležitost ke spolupráci a vzájemnému obohacení obou skupin (UNESCO, 2017). Tento směr je rozhodně vhodnějším, avšak organizačně i realizačně náročnějším než asimilační typ integrace.

Novosád říká, že *„samotný proces integrace závisí na rozvoji osobnosti, schopnosti učení, podnícení psychomotorických schopností jedinců zdravotně handicapovaných a aktivizaci příslušných kompenzačních mechanismů. To znamená, že integrace je pojem, který popisuje komplexní jev, zahrnující integraci osobnosti v procesech integrace sociální, kulturní, pedagogické i profesně-pracovní“* (Novosád, 2009, s.25).

Reintegrace

Za úspěšnou integrací jedince stojí mnoho faktorů, jenž také ovlivňují stabilitu integrace, která je často mylně považována za neměnný konečný stav. Vlivy vnější v podobě rodinného zázemí, stavu sociálně-ekonomické sféry, zaměstnání, bydlení nebo zdravotní péče, spolu se subjektivními vlivy v podobě změn psychického nebo zdravotního stavu daného jedince, mohou též způsobit regresi a u úspěšně integrovaného jedince dojde k dezintegraci. Opětovná integrace neboli reintegrace, bývá často velmi náročná. Obecně se však spíše jedná o resocializaci (Novosád, 2009).

Rozlišení integrace a inkluze

Podstatou inkluze je zařazení zdravotně znevýhodněného dítěte do běžné školy bez ohledu na typ jeho postižení. Zásadním posuzovaným faktorem je, zda jeho zařazení do běžné třídy přináší více pozitivních než negativních vlivů, a to jak na zdravotně znevýhodněné dítě, tak na jeho okolí. Zvládnutí učiva příslušného ročníku v plném rozsahu není pro inkluzivní typ vzdělávání rozhodující (Novosád, 2009). Inkluze je daným právem jedince, na základě Listiny základních práv a svobod, článku 33, v České republice přijaté jako zákon č. 2/1993 Sb. (Listina základních práv a svobod, 1992).

Toto právo se nevyužívá pouze tehdy, pokud by inkluzivní vzdělávání mohlo dítě poškodit.

Navštěvuje-li naopak zdravotně znevýhodněné dítě nejprve speciální vzdělávací zařízení a následně se na základě rozhodnutí příslušných odborníků nebo rodiny dítě přeřadí do běžného školského zařízení, protože by mohlo zvládnout běžnou výuku, hovoříme o integraci.

Jak říká Novosád (2009), je nutno zdůraznit, že integrace a inkluze nejsou autonomní protipóly řešení problému lidí s postižením, spíše se jejich metodické postupy vzájemně doplňují a prolínají.

5 Dům dětí a mládeže Olomouc

Dům dětí a mládeže Olomouc je příspěvková organizace s právní subjektivitou zřizovaná Olomouckým krajem. Jejím posláním je poskytování zázemí pro zájmové vzdělávání dětí a mládeže a pro aktivní trávení jejich volného času (Dům dětí a mládeže Olomouc, 2008).

DDM je největším profesionálním zařízením tohoto typu v Olomouckém kraji, jak spektrem činností, tak i množstvím objektů v jeho správě. Účastníkům zájmového vzdělávání poskytuje naplnění jejich volného času smysluplnou a rozvíjející činností, která se zaměřuje na různé oblasti. DDM systematicky pracuje s účastníky téměř všech forem činností obsažených v zákonných normách, metodických pokynech a dalších dokumentech. Tyto činnosti zajišťuje DDM skrze své profesionální pracovníky a externí odborníky (Školní vzdělávací program pro Dům dětí a mládeže Olomouc, 2014).

DDM poskytuje zájemcům možnost seberealizace skrze volnočasové aktivity, které lze provozovat jak rekreačně, tak vrcholově. Široké možnosti prezentace nebo porovnávání výsledků činností na soutěžích nebo přehlídkách podporuje objevování a rozvoj talentů. Během školního roku mají zájemci k dispozici až 150 zájmových kroužků v oblasti hudby, výtvarné výchovy, sportu, tance, ekologie, přírodovědy nebo techniky. Dále nabízí letní tábory, pobytové kurzy, nebo odpolední, víkendové a prázdninové akce. Zařízení také poskytuje zázemí pro aktivity a setkávání sdružení a spolků, věnujících se dětem a mládeži. Workoutové hřiště a dětské hřiště jsou zase k dispozici těm, kteří chtějí provozovat své koníčky bez dohledu pedagogů DDM (Dům dětí a mládeže Olomouc, 2008).

Stupeň vzdělání sice zájmové vzdělávání neposkytuje, avšak nenahraditelně pomáhá naplňovat vzdělávací cíle stanovené školským zákonem. Aktivity, které DDM poskytuje jsou důležité pro všestranný rozvoj osobnosti, kompenzaci jednostranné zátěže ze školy a zajištění duševní hygieny. Účastníkům zájmového vzdělávání, školským zařízením a studentům v rámci jejich odborné praxe dále poskytuje odbornou, metodickou nebo materiální pomoc (Školní vzdělávací program pro Dům dětí a mládeže Olomouc, 2014).

Hlavním vzdělávací centrum v rámci DDM Olomouc, je v sídle zařízení na ulici 17. listopadu v Olomouci. Další centra v rámci města Olomouce sídlí na ulicích Jánského a Rožňavská. DDM Olomouc disponuje též turistickou základnou Ochoz na Drahanenské vrchovině, ubytovnou a výstavní galerií. Od roku 2002 je DDM Olomouc

z pověření Krajského úřadu Olomouckého kraje pořadatelem okresních a krajských kol soutěží a přehlídek vyhlášených Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy České republiky (Dům dětí a mládeže Olomouc, 2008).

Ve školním roce 2019/2020 probíhala pravidelná zájmová činnost v rámci vzdělávání v zájmových útvarech, činnosti v klubech a dlouhodobých kurzech.

Účastníkům vzdělávání v rámci zájmových útvarů byly k dispozici v různých odděleních tyto kroužky:

- Výtvarná výchova
 - Výtvarná výchova, Výtvarná výchova s textilní tvorbou, Keramika, Točení na hrnčířském kruhu, Práce se dřevem, Tvůrčí fotografie, Výtvarný klub, Výtvarná výchova s PC grafikou, Výtvarné hrátky, Kreativní tvoření, Základy animace
- Tanec, sport a turistika
 - Rytmika, Taneční výchova, Street dance, Breakin', Square a Round dance, Clogging, Step, Orientální tance, Mažoretky, Zumbabwe, Biketrial, Badminton, Florbal, Historický šerm, Lyžování, Míčové hry, Orientační běh, Plavání, Sportovní tanec pro seniory, Sportovní příprava, Kung-fu, Kendo, Sebeobrana, Karate, Stolní tenis, Parkour, Netradiční hry, Lezení na umělé stěně
- Hudba
 - Flétna, Klávesy, Kytarové kluby
- Technika
 - Auto modelářství, Železniční modelářství, Řemesla pro všední den, LEGO KLUB, LEGO Robotika, Elektrotechnika, Programování v Pythonu, Programování v MineCraftu, 3D modelování v Blenderu, 3D tisk, Youtubeři, Vytváření her v Unreal Engine
- Přírodověda
 - Ochrana přírody, Chovatelství, ZOO klub, Rybářství, Včelařství, Malý koumák
- Kluby pro rodiče s dětmi
 - „Klub mami a mimi“, „Chalópka“

- Ostatní
 - Dramatika, Malá školička pro předškolní děti, Herní klub, Příprava na přijímací zkoušky na SŠ, Staň se policistou (Výroční zpráva, 2020)

Tradiční velké akce, které se ve školním roce 2019/2020 uskutečnily:

- Akce zaměřené na podporu tradic
 - Adventní vánoční dílny, Masopustní karneválek, Mikulášské akce, Dračíáda, Čarodějnice
- Zájmové aktivity a soutěže
 - Hanácký speciál, Battle the house, Závody v orientačním běhu, Rybářské soutěže, Soutěž ve stolním tenise „O zlatou pátku pro neregistrované hráče“, In-line závody, First Lego League
- Akce se vzdělávacími prvky
 - Školení rybářů, Předškolní lyžování, Studium pedagogiky pro pedagogy vykonávající dílčí pedagogickou činnost ve spolupráci s NIDV
- Výukové programy pro školy
 - Výtvarné programy, Ekologické programy, Environmentální výchova
- Další akce
 - Setkání radioamatérů, Karnevaly, Vánoční strom pro zvířátka, Vernisáže, Výstavy, Přírodovědná odpoledne, Tvořivé výtvarné dílny, Besedy, Herní odpoledne (Výroční zpráva, 2020)

Pro spontánní aktivity v DDM Olomouc bylo zpřístupněno workoutové hřiště a herní klub na hlavním pracovišti na ulici 17. listopadu 47, herní klub a Ekologická zahrada na pracovišti na ulici Jánského a Otevřený klub dětí a mládeže na pracovišti na ulici Rožňavská. Dále ve všech zařízeních volně dostupné stolní hry a dětská outdoorová hřiště (Výroční zpráva, 2020).

Přehled o akcích pořádaných DDM ve školním roce 2019/2020:

	Počet akcí	Počet účastníků celkem	Počet hodin
Útvary zájmového vzdělávání	198	2332	
Odborně zaměřené příležitostné akce	59	587	292
Vzdělávací a akreditované programy	102	2292	229
Pobytové akce	22	674	
Městské tábory	24	464	
Předmětové soutěže, olympiády	21	4851	
Příležitostná činnost pro veřejnost	128	5761	581
Sportovní soutěže	23	2146	

(Upraveno dle Výroční zprávy, 2020)

5.1 SWOT analýza – Dům dětí a mládeže a lidé s postižením

Silné stránky (Strengths)	Slabé stránky (Weakness)
<ul style="list-style-type: none"> • Široká nabídka aktivit • Do kroužků mohou být přijímány děti s postižením • Informace o možnosti přijetí jedince s postižením je ve vnitřním řádu • Akce Fimfárum 	<ul style="list-style-type: none"> • Velmi slabá integrace jedinců s postižením • Akce Fimfárum se koná pouze jednou za rok • V DDM není přítomen asistent • Na webových stránkách není informace o tom, že děti s mentálním postižením mohou navštívit akce i kroužky
Příležitosti (Opportunities)	Hrozby (Threats)
<ul style="list-style-type: none"> • Rozšíření nabídky kroužků a akcí i pro jedince s postižením • Proškolení pracovníků • Lepší propagace možnosti přijetí jedinců s postižením • Kroužky jen pro jedince se zdravotním znevýhodněním • Přítomnost asistenta 	<ul style="list-style-type: none"> • Do kroužků by přestaly chodit děti in-taktní • Nezapojení do všech aktivit na akcích a táborech • Nedostatek pozornosti všem dětem

Silné stránky (Strengths)

Dům dětí a mládeže v Olomouci funguje už několik let a je jedním z největších volnočasových zařízení v Olomouci. Jeho nabídka aktivit je velmi rozsáhlá, a to beru jako velmi silnou stránku. Podle vnitřního řádu DDM Olomouc mohou do kroužků přijmout jedince bez ohledu na jeho zdravotní stav (Dostál, 2007), ale žádné statistiky o integraci dětí si DDM nevede. Dům dětí a mládeže každý rok koná akci Fimfárum. Cílem této akce je poznávání a setkávání se jedinců s mentálním postižením s jedinci in-taktními, kdy společně tráví volný čas u tvořivých aktivit nebo pomocí tvořivých aktivit a poznávání města Olomouce.

Slabé stránky (Weakness)

Jak už jsem se zmínila ve SWOT analýze, ve vnitřním řádu je sice psané, že DDM mohou navštívit i děti se zdravotním znevýhodněním, ale na internetových stránkách nebo na letáčích tato informace chybí, což považuji za velmi slabou stránku.

Zmiňovaná akce Fimfárum pro osoby s mentálním postižením probíhá celý víkend, ale odehrává se pouze jednou za rok. Za další slabou stránku považuji to, že DDM nepořádá více akcí podobného typu, klidně i jednodenních.

Příležitosti (Opportunities)

Jednu z prvních příležitostí, kterou by bylo dobré rozvíjet, je proškolení pracovníků v oblasti práce s jedinci se zdravotním znevýhodněním, aby byli znalí problematiky a byli schopni s nimi pracovat. S tím souvisí i přítomnost asistenta v DDM. Dle mého názoru by bylo dobré, aby se zde nacházel asistent pro případ, kdy by vedoucí kroužku na děti sám nestačil.

Jako další příležitost bych zvolila lepší propagaci možnosti návštěvy kroužku i pro jedince se zdravotním znevýhodněním. Tuto informaci bych uvítala zveřejnit na internetových stránkách nebo na letáčích.

Také bych uspořádala více akcí pro lidi se zdravotním znevýhodněním. I když mohou navštěvovat všechny akce, tak dle mého názoru by bylo dobré uspořádat více akcí, které budou uzpůsobeny spíše jedincům postiženým, aby bez potíží zvládali všechny aktivity a byli více zapojeni do aktivit. Další příležitost dle mého názoru vidím v založení kroužků pouze pro děti se zdravotním znevýhodněním. Děti by bylo v kroužku méně, aby jim bylo možné dopřát více pozornosti a péče.

Hrozby (Threats)

Dle mého názoru jedna z hrozeb, která by mohla nastat je, že by ostatní děti do kroužku přestaly chodit nebo by chodily nerady. Další z hrozeb může být ta, že jedinec se zdravotním znevýhodněním by nemusel zvládat všechny aktivity v kroužku, na akcích nebo táborech. Poslední hrozbou podle mne je, že pedagog volného času nebo vedoucí nebudou schopni věnovat pozornost rovnoměrně všem dětem.

6 Organizace tanečního příměstského tábora

Název příměstského tábora: Pohádkový příměšťák

6.1 Obecné informace o projektu

Projekt může být realizován na Tanečním příměstském táboře v Domě dětí a mládeže v Olomouci na adrese 17. listopadu 47/1034. Termín konání tábora je naplánován na 26.7. – 30.7. 2021. Jako téma jsem zvolila pohádky moderní, a to proto, aby pohádky byly dětem bližší. Tábor bude určen pro děti od šesti do deseti let. Kapacita je dvacet dětí a jeden jedinec s lehkým mentálním postižením. Obědy budou zajištěny v nedaleké restauraci a svačiny pro děti zajistíme sami. Hry a aktivity budou voleny tak, aby je zvládly všechny děti.

Denní režim

8:00	sraz dětí
8:30 – 9:30	taneční trénink
9:30	svačina
10:00 – 11:30	dopolední program
12:00	oběd
13:00 – 13:40	klidové aktivity
13:45	odpolední program
14:45	svačina
15:00	odpolední program
16:00	rozchod dětí

Cílová skupina a personální zajištění

Cílovou skupinou příměstského tábora jsou děti ve věku od šesti do deseti let. Kapacita je dvacet dětí a jeden jedinec s lehkým mentálním postižením. Tomuto jedinci se bude věnovat jeden externí pracovník, který má znalosti ze speciální pedagogiky, zejména o mentálním postižení. Dále zde budou čtyři vedoucí. Dva vedoucí budou zaměstnanci DDM a dva externí vedoucí, kteří budou pečlivě vybráni z řad externích pra-

covníků, kteří v DDM pracují celý školní rok na zájmovém vzdělávání. Externí pracovníci sepiší Dohodu o provedení práce s DDM Olomouc.

Předmět projektu

Předmětem mého projektu je vytvořit program pro letní příměstský tábor s integrací jedince s lehkým mentálním postižením, který se může konat v DDM Olomouci.

6.2 Cíl projektu

Cílem projektu je nabídnout dětem možnost smysluplně trávit volný čas o letních prázdninách na tanečním příměstském táboře ve školském zařízení. Dílčím cílem je děti seznámit s tanečním stylem hip hop. Dalším cílem je naučit účastníky pracovat a vycházet v týmu i s účastníkem mentálně postiženým. Za cíl je také považován sociální rozvoj dětí, rozvoj komunikačních dovedností a získání mnoha zkušeností, dovedností, postojů a hodnot dětí.

6.3 Tanec

Pro děti je tanec velice vhodnou pohybovou aktivitou již od malička. Děti samy spontánně začnou radostně poskakovat, vrtět se a pobíhat jakmile uslyší jakoukoliv hudbu. Děti tancují naprosto opravdově a bezprostředně, bez jakékoliv taneční průpravy. Pocity, emoce, myšlenky nebo představy, tohle vše můžeme vyjádřit pomocí tance. Rozvoj rytmu a muzikálního citění je důležité u dětí rozvíjet. Cílem taneční přípravy dětí by mělo být proniknout do světa hudby a tance a odnést si nezapomenutelné zážitky (Kurková, 1987).

Taneční tréninky na příměstském táboře, budou zaměřeny na taneční styl street dance s názvem Hip hop. „*Hip hop je životní styl s rozvinutou a pestrou kulturou, s vlastním jazykem, stylem oblékání, specifickou hudbou a myšlením, který se neustále vyvíjí*“ (Fiedler, 2003, s. 11). Hip hop pochází z afroamerické kultury a vznikl na konci šedesátých let v New Yorku. Hip hop není pouze o tanci, jak je uvedeno výše. Jde o celou kulturu, kam patří i výtvarné umění graffiti, hudební umění rap a dj-ing a b-boing, což je složka taneční (Fiedler, 2003).

Taneční styl hip hop jsem si vybrala, protože jeho základní prvky jsou vhodné pro děti mladšího i staršího věku. Na tanečních trénincích se děti naučí základní kroky hip hopu a budou je umět zatancovat v krátké sestavě na hudbu.

6.4 Program tábora

Pondělí

První pondělní den bude zaměřený na seznamování. Pomocí seznamovacích her a aktivit se děti navzájem poznají a seznámí a naučí se první tanec. Tématem prvního dne bude pohádka Úžasňákovi.

Taneční trénink

Děti se naučí krátkou hip hopovou sestavu na píseň s názvem Love On Top od interpretky Beyoncé.

Aktivita

Název: Oblíbené...?

Cíl: seznámení kolektivu

Časová dotace: 30 minut

Pomůcky: žádné

Průběh aktivity:

Děti se posadí do kroužku a každý řekne své jméno a oblíbené jídlo a pohádku, které začínají na stejné písmeno jako jméno dítěte.

Název: Bingo

Cíl: seznámení kolektivu

Časová dotace: 30 minut

Pomůcky: vytvořená tabulka, psací potřeby

Průběh aktivity:

Dětem rozdáme tabulku a jejich úkolem bude zaplnit tabulku podpisy dětí na které dané tvrzení platí.

Sežeň čitelný podpis od někoho, kdo ...

nehraje na žádný hudební nástroj	umí stojku	by se rád stal milionářem	jel někdy na koni
si někdy psal deník	je tady nejmladší	někdy držel v ruce morče	má doma kočku
rád umývá nádobí	umí jíst špagety vidličkou a lžící	je skoro stejně vysoký jako ty	má dva sourozence
sportuje nebo tančí	má doma psa	se narodil ve stejném měsíci	chodí do kroužku
má raději podzim než léto	má rád matematiku	rád pozoruje rybičky v akváriu	byl na dovolené u moře

Název: Pošli míč

Cíl: zapamatování jmen a seznámení kolektivu

Časová dotace: 15 minut

Pomůcky: míč

Průběh aktivity:

Děti se posadí do kruhu s roztaženými nohama a budou se dotýkat hranou chodidel toho, kdo sedí vedle. Poté se dá míč do kruhu a děti si jej posílají navzájem, ale vždy u toho musí říct jméno toho, komu míč posílají (Plyšáček.cz, 2016).

Název: Test superschopností

Cíl: spolupráce ve dvojicích

Časová dotace: 45 minut

Pomůcky: drobné míče, míč a terč, drobné předměty, které děti budou hledat, šátek na zavázání nohy

Průběh aktivity:

Nejdříve se nachystají stanoviště a děti se rozdělí do dvojic. Dvojice rozdělíme tak, aby ve dvojici s handicapovaným jedincem bylo dítě nejšikovnější. Děti chodí postupně na jednotlivá stanoviště. Po ukončení aktivity se dětem předá diplom, že úspěšně zvládli test superschopností.

Popis stanovišť

První stanoviště – dvojici se zaváže jedna společná noha (jednomu pravá, druhému levá), a jejich úkolem bude přejít dráhu, která pro ně bude připravená (slalom, podlézání, překračování překážek).

Druhé stanoviště – trefování se míčem do terče a vzdálenost se po každém úspěšném hodu vzdaluje.

Třetí stanoviště – dvojice bude mít za úkol co nejrychleji vložit drobné míčky do nádoby.

Čtvrté stanoviště – do trávy se udělá kruh z lana a do kruhu se položí různé drobné předměty, a úkolem dětí bude z větší vzdálenosti poznat co nejvíce předmětů, co se v kruhu nachází.

Reflexe: Na reflexi jsem zvolila metodu teploměr, kdy děti budou muset ukázat na ruku kolik mají ještě síly na další hru (Haková, 2015).

Název: Procházení laserem

Cíl: zkouška hrubé motoriky

Časová dotace: 45 minut

Pomůcky: provázek

Průběh aktivity:

Hra se bude odehrávat v parku, kde se mezi stromy různě zavážou provázky a děti budou mít za úkol provázky projít tak, aby se jich nedotkly. Budou připravené dvě varianty - jedna lehčí a druhá těžší. Každý si bude moci zvolit, kterou variantu si vyberou.

Název: Nakresli svého superhrdinu

Cíl: rozvoj kreativity a fantazie

Časová dotace: 45 minut

Pomůcky: papír, pastelky, fixy

Průběh aktivity:

Dětem dáme papír a psací potřeby a dáme jim instrukci, ať nakreslí svého superhrdinu a vymyslí pro něj charakteristickou schopnost. Po ukončení si sedneme do kruhu a každý svého hrdinu blíže představí.

Úterý

Druhý den se děti naučí další z tanců. Téma tohoto dne bude pohádka Ledové království.

Taneční trénink

Děti se naučí druhou taneční hip hopovou sestavu na píseň ME & U od interpretky Casie.

Aktivity

Název: Stavba královského hradu

Cíl: rozvoj spolupráce a fantazie, zapojení jedince s mentálním postižením do důležité role ve hře

Časová dotace: 60 minut

Pomůcky: molitanové kostky, žíněnky, židle

Průběh aktivity:

Děti rozdělíme do skupin, rozdáme jim přichystané pomůcky (kostky, žíněnky, židle) a necháme je, ať si podle svých představ postaví královský hrad z daných pomůcek. K získání materiálu musí děti jít za obchodníkem (dítě se zdravotním znevýhodněním), který jim materiál vydá, jen když splní jím zadaný úkol (například udělat dřepy, dotknout se všech stěn v místnosti, napočítat do deseti). Pro stavební materiál se může vydat vždy pouze jeden člen jedné skupinky. Při vymýšlení úkolů bude obchodníkovi k dispozici vedoucí, který mu s úkoly poradí. Po uplynutí čtyřiceti minut, se skupinky navzájem provedou na postavených hradech.

Název: Sněhová bouře

Cíl: rozvoj spolupráce

Časová dotace: 20 minut

Pomůcky: sněhové koule z papíru, provaz

Průběh aktivity:

Rozdělíme děti na dva týmy a prostor rozdělíme přibližně v půli provazem. Dáme každému týmu stejný počet „sněhových koulí“, a po spuštění časomíry, bude úkolem dětí házet koule na území druhého týmu. Po zastavení časomíry zvítězí tým na jehož území bude méně sněhových koulí. Aktivita bude rozdělena na několik minutových kol a celkové vítězství připadne týmu s vyšším počtem vyhraných kol.

Název: Hledání pohádkových předmětů

Cíl: rozvoj spolupráce a paměti

Časová dotace: 40 minut

Pomůcky: kartičky s obrázky

Průběh aktivity: V prostoru různě rozmístíme kartičky s vyobrazenými pohádkovými předměty, ale i předměty, které se v pohádce neobjevily. Děti rozdělíme do týmů a po odstartování časomíry vždy jedno dítě půjde hledat jeden obrázek z pohádky, a po jeho nalezení se vrátí ke zbytku týmu a místo něj půjde další. Děti se v týmu mohou radit, kde je jaký obrázek a tím pomoci tomu, kdo pohádku neviděl. Po ukončení si každý tým spočítá obrázky pohádkových předmětů a který tým bude mít nejvíce obrázků, ten vyhrává.

Název: Výroba zmrzliny

Cíl: rozvoj spolupráce, kreativity a zručnosti

Časová dotace: 90 minut

Pomůcky: zmražené ovoce, smetana, mixér, věci na ozdobení, cukr, čokoláda na zdobení

Průběh aktivity:

Děti rozdělíme do tří skupin a každá skupina bude vyrábět druh zmrzliny, který si určí. U každé skupiny vždy bude jeden z vedoucích, bude na skupinu dohlížet a obsluhovat mixér. Ve skupině si děti rozdělí jednotlivé úkoly.

Ovoce, smetanu a cukr dají děti do mixéru a vedoucí ingredience rozmixuje. Poté starší děti mohou nakrájet ovoce a za pomoci vedoucího rozehrát čokoládu. Na závěr vedoucí každému dá trochu zmrzliny od každé skupiny a děti si ji dozdobí.

Název: Reflexe na konci dne – zvuková

Cíl: nechat děti, ať dají najevo, jak se jim dnešní den líbil

Časová dotace: 20 minut

Pomůcky: Orffovy nástroje

Průběh aktivity:

Sedneme si do kruhu a každému rozdáme jeden nástroj. Poté postupně necháme ať každé dítě pomocí nástroje dá najevo, jak se mu dnešní den líbil. První kolo se pojede postupně po jednom, a to druhé dají najevo všichni dohromady. (Hanáková, 2015)

Středa

Třetí den bude výlet do Zoologické zahrady (dále jen zoo) na Svatém Kopečku kousek od Olomouce. Pojede se městskou hromadnou dopravou tam i zpět. Tento den bude tématem animovaný film Madagaskar. V průběhu výletu si děti zahrají různé hry.

Aktivity

Název: Seznam zvířat v zoo

Cíl: rozvoj paměti

Časová dotace: po dobu výletu v zoo

Pomůcky: papír a tužka

Průběh aktivity:

Děti rozdělíme do čtyř skupin, a každá bude mít za úkol zapamatovat si co nejvíce zvířat, která uvidí v zoo. Skupinky na konci výletu po návratu do DDM dostanou papír a tužku a budou mít za úkol vypsát co nejvíce zvířat, která ten den v zoo viděly.

Název: Hádanka

Cíl: rozvoj kreativity a fantazie

Časová dotace: 20 minut

Pomůcky: papír, tužka

Průběh aktivity:

Děti rozdělíme do čtyř skupin, a úkolem každé skupiny bude vymyslet dvě hádanky, jejichž odpovědi budou zvířata, která viděly v zoo. Poté každá skupinka určí zástupce, který hádanku položí ostatním dětem a určí správnou odpověď.

Název: Které zvíře bylo v...?

Cíl: rozvoj paměti

Časová dotace: 20 minut

Pomůcky: seznam zvířat, tužka

Průběh aktivity:

Do každé skupiny dáme seznam zvířat a úkolem děti bude vzpomenut si v jaké pohádce se zvířata na seznamu objevila. Po vypršení času si seznam vzájemně zkontrolujeme.

Reflexe: Při cestě zpátky do Olomouce se děti zeptáme, které zvíře je v zoo nejvíce zaujalo.

Čtvrtek

Ve čtvrtek dopoledne půjdeme s dětmi na venkovní koupaliště v Olomouci. V případě nepříznivého počasí se bude náhradní program odehrávat v DDM v podobě herních aktivit a tanečního tréninku. Odpolední aktivity budou spíše klidné a odpočinkové. Celý den děti stráví v duchu pohádky Na vlásku.

Aktivity

Náhradní program v případě špatného počasí:

Název: Taneční hra na zvíře

Cíl: rozvoj tanečních dovedností a hrubé motoriky

Časová dotace: 20 minut

Pomůcky: písně

Průběh aktivity:

Při této taneční hře mají děti za úkol tancovat, když uslyší hudbu. Pokud se hudba zastaví, děti předvedou zvíře, které řekne vedoucí. Vedoucí dětem může říct, kterou částí těla mají pohybovat nebo například, že mají tancovat na zemi.

Reflexe: Děti se zeptáme, které zvíře se jim předvádělo nejlépe a kterou částí těla bylo nejtěžší tancovat.

Název: Sněž mě!

Cíl: zábava, hbitost

Časová dotace: dokud je co jíst

Pomůcky: šála, čepice, piškoty, vidlička a nůž

Průběh aktivity:

Děti sedí v kruhu na židlích nebo na zemi. Každý má svoji vidličku a předávají si kostku, kterou se hází. Pokud padne někomu číslo šest, běží doprostřed kruhu, kde jsou umístěné piškoty na talíři, čepice a šála. Hráč si musí všechny kusy oděvu nejprve obléci a teprve pak se může pustit do konzumace piškotů. Je důležité stanovit pravidlo, že další piškot si může dát do úst pouze až sní předchozí. Ostatní účastníci nezahálí, ale dál hází kostkou, takže se může stát, že je hráč uprostřed vystřídán dříve, než se vůbec oblékl. Hra končí snědením všech piškotů. (Hranostaj.cz, 2006)

Taneční trénink

Děti si zopakují taneční sestavy z předešlých dní a naučí se nový taneček na známou a velmi oblíbenou písničku z pohádky Ledové království s názvem Let It Go.

Odpolední program

Název: Promítání pohádky

Cíl: aktivita na zklidnění a odpočínutí po návštěvě koupaliště

Časová dotace: 1 hodina 45 minut

Pomůcky: DVD Na vlásku, počítač, projektor, plátno, žíněnky

Průběh aktivity:

Po místnosti rozprostřeme žíněnky a pomocí projektoru budeme promítat na plátno pohádku Na vlásku.

Název: Omalovánky

Cíl: aktivita na zklidnění a odpočínutí po návštěvě koupaliště

Časová dotace: 45 minut

Pomůcky: omalovánky s tématem pohádky Na vlásku, pastelky, fixy

Průběh aktivity:

Nachystáme stoly a židle a dáme dětem na výběr omalovánky a psací pomůcky a necháme děti, aby si omalovánky vymalovali.

Pátek

Poslední den bude v duchu pohádky Příběh hraček. Děti také na závěr předvedou rodičům všechny tance, které se naučily. V pátečním dni si děti zahrají poslední hry a odpoledne bude v duchu nácviku a opakování tanců na vystoupení pro rodiče a ukončení tábora. Dále bude následovat rozdání diplomů (viz. příloha č. 5) a odměn pro děti.

Aktivity

Název: Výroba vlastní hračky nebo maňáska

Cíl: rozvoj kreativity a jemné motoriky

Časová dotace: 90 minut

Pomůcky: ponožka, knoflíky, kusy látek, tavná pistole, nůžky, fixy, lepidlo, vata nebo jiná výplň

Průběh aktivity:

Každé dítě si přinese starou ponožku, dětem dáme na výběr knoflíky, kusy látek, fixy, nůžky a lepidla. Necháme děti, ať si samy nebo i s dopomocí vedoucího vytvoří svou hračku nebo maňáska.

Na hračku bude potřeba i výplň, která se dá až nakonec do ponožky a vedoucí konec sešije, tak aby náplň nevypadávala.

Název: Lepíci

Cíl: rozvoj postřehu

Časová dotace: 25 minut

Pomůcky: barevné štítky na ceny (aspoň 4 barvy)

Průběh aktivity:

Každému dítěti rozdáme jednoho „lepíka“ nebo štítek od každé barvy a děti si je nalepí různě po těle. Poté se nejprve děti rozdělí do dvojic, vedoucí řekne jednu barvu a úkolem dětí bude se ve dvojici dotknout štítky stejné barvy. Po každém kole se mohou dvojice měnit nebo udělat skupiny po více dětech.

Název: Zpětná vazba

Cíl: cílem je dozvědět se od dětí, co se jim na táboře líbilo nejvíc

Časová dotace: 35 minut

Pomůcky: papír, psací potřeby

Průběh aktivity:

Rozdáme dětem papír, psací potřeby a řekneme jim, ať si papír rozdělí tužkou na 4 části. Do první části budou malovat, které jídlo jim nejvíce chutnalo. Do druhé, která hra se jim na táboře nejvíce líbila. Do třetí nejlepší zážitek a do poslední nejlepší tanec, který se na táboře naučily. Až to děti budou mít, tak se posadíme do kruhu a společně si obrázky ukážeme a popíšeme je.

6.5 Financování projektu

Příměstský tábor bude financovaný především příspěvků, které děti za tábor zaplatí. Cena příměstského tábora pro jedno dítě bude 1 800 Kč. Před začátkem příměstského tábora vypracujeme rozpočet, kde budou všechny položky rozepsané. Tabulku s rozpočtem přiložím níže. V tabulce s rozpočtem bude uvedeno kolik dětí se přihlásí a kolik jednotlivé položky budou stát. Do rozpočtu budou také zahrnuty odměny externím pracovníkům a také stravování všech vedoucích.

Jednou ze základních položek v rozpočtu je stravování. U dítěte se bude počítat cena za jeden oběd 90 Kč na osobu. U vedoucího to bude 120 Kč na osobu. Svačiny budou vycházet na 20 Kč na osobu. Svačiny budou většinou složené z ovoce, oplatků, pečiva nebo jogurtů.

Další nákladnou položkou je doprava a vstupy do ZOO a na plavecký bazén. Do ZOO se s dětmi dopravíme městskou hromadnou dopravou. Cena jednoho lístku pro dítě je 9 Kč a pro jednoho vedoucího 18 Kč. Každá jízdenka bude potřeba dvakrát, a to na cestu tam i zpět (Dopravní podnik města Olomouce, 2020). Vstupné do ZOO je pro jedno dítě 100 Kč a pro vedoucí 140 Kč na osobu (Zoo-Olomouc).

Na materiál jsem vyhradila 2 000 Kč. Do materiálu jsem započítala psací potřeby, papíry, ingredience na výrobu zmrzliny, materiál na výrobu maňásků, provázky a lepidla. Také sem započítávám náklady na nákup odměn pro děti. Jedna odměna bude

v hodnotě zhruba 50 Kč na jedno dítě. Odměny budou v podobě různých deníků, přívěsků na klíče, míčů, drobných hraček.

Poslední položkou jsou odměny externím pracovníkům. Externí pracovníci budou tři a každý dostane odměnu 1 500 Kč. Pro lepší přehled rozpočtu příměstského tábora přikládám tabulku, ukazující minimální počet dětí na to, aby se tábor mohl konat.

Tabulka příjmů a výdajů

Účastníci	Interní pracovníci	Externí pracovníci	Osob celkem
15	3	2	20
Cena za jednoho účastníka	1 800,-Kč		
Příjem celkem	27 000,-Kč		
Seznam výdajů	cena		
Potraviny	3 500,-Kč		
Stravování	10 000,-Kč		
Jízdné	500,-Kč		
Vstupy	3 700,-Kč		
Odměny externím pracovníkům	4 500,-Kč		
Materiál	2 000,-Kč		
Propagační materiál	1 200,-Kč		
Náklady na zpracování mezd (155Kč/jedna smlouva)	465,-Kč		
Náklady na DDM celkem	465,-Kč		
Náklady celkem	26 330,-Kč		

7 Závěr

Závěrem projektu je navržen letní příměstského tábora, který se bude konat pod záštitou Domu dětí a mládeže v Olomouci, se zaměřením na tanec. Děti si osvojí základy tanečního stylu hip hop a naučí se kratší choreografické sestavy, které na závěr tábora předvedou při vystoupení pro rodiče. Tábor je zaměřen na integraci jedince s lehkým mentálním postižením do kolektivu intaktních vrstevníků.

Cílem projektu bylo vytvořit letní příměstský tábor zaměřený na hudbu a tanec, kdy jedinec s lehkým mentálním postižením bude začleněn do všech probíhajících aktivit a her. Jedním z cílů je zaměření na rozvoj spolupráce v kolektivu v oblasti komunikace. Děti si osvojí schopnost práce ve skupině nebo ve dvojici a najdou si svoji roli v rámci kolektivních aktivit.

Aktivity jsem zvolila a případně upravila na základě vlastní zkušenosti z letních táborů. DDM Olomouc má prostory pro všechny aktivity zahrnuté v projektu a celý projekt je koncipován tak, aby jej bylo možné realizovat v Domu dětí a mládeže v Olomouci.

Literatura

ARMATAS, V., 2009. *Mental Retardation: Definition, Etiology, Epidemiology and Diagnosis*. *Journal of Sport and Health Research*, 1(2).

DOPRAVNÍ PODNIK MĚSTA OLOMOUCE, 2020. *Jízdné MHD*. [on-line].
[cit. 2021-03-24]. Dostupné z: <https://www.dpmo.cz/informace-pro-cestujici/jizdne/>

DOSTÁL, J., 2007. *Dům dětí a mládeže Olomouc: Vnitřní řád*. [online].
[cit. 2021-03-28].
Dostupné z: https://www.ddmolomouc.cz/files/uploads/dokumenty/vnitri_rad_ddm.pdf

DOSTÁL, J., TRIZMOVÁ, Z., DOLEŽALOVÁ, H., 2020. *Výroční zpráva za školní rok 2019/2020*. *Dům dětí a mládeže Olomouc*. [online]. [cit. 2021-04-6].
Dostupné z:
https://www.ddmolomouc.cz/files/uploads/dokumenty/vyrocní_zprava_1920.pdf

DŮM DĚTÍ A MLÁDEŽE OLOMOUC, 2014. *Školní vzdělávací program*. [online].
[cit. 2021-04-6].
Dostupné z: https://www.ddmolomouc.cz/files/uploads/dokumenty/svp_ddm.pdf

FIEDLER, M., 2003. *Hip hop forever*. Olomouc: HANEX. ISBN 80-85783-41-X.

HÁJEK, B., HOFBAUER, B., PÁVKOVÁ, J., 2011. *Pedagogické ovlivňování volného času*. Praha: Portál. ISBN 987-80-262-0030-7.

DŮM DĚTÍ A MLÁDEŽE OLOMOUC, 2019. *Dům dětí a mládeže Olomouc* [online].
[cit. 2020-02-09]. Dostupné z: <http://www.ddmolomouc.cz/>

HRANOSTAJ, 2006. *Čokoláda* [online]. [cit. 2020-04-8]. Dostupné z:
<https://www.hranostaj.cz/hra188>

- KIRCHNER, J., HNÍZDIL, J., LOUKA, O., 2005. *Kondiční hry a cvičení v přírodě*. Praha: Grada Publishing. ISBN 80-247-0995-3.
- KUDLÁČEK, M., JEŠINA, O., 2013. *Integrovaná tělesná výchova, rekreace a sport*. Olomouc: Univerzita Palackého. ISBN 978-80-244-3964-8.
- KURKOVÁ, L., MASTNÍKOVÁ, E., REČO, J., ZELINGR, I., 1987. *Tanec a hudba*. Praha: Státní pedagogické nakladatelství. (14-478-87)
- LISTINA ZÁKLADNÍCH PRÁV A SVOBOD, 1992. *Hospodářská, sociální a kulturní zpráva*. [online]. [cit. 2021-04-8].
Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1993-2#hlava4>
- MEZINÁRODNÍ KLASIFIKACE NEMOCÍ, 2021. *Mentální retardace*. [online]. [cit. 2021-02-11]. Dostupné z: <https://mkn10.uzis.cz/prohlizec/F70-F79>
- NOVOSÁD, L., 2009. *Poradenství pro osoby se zdravotním a sociálním znevýhodněním*. Praha: Portál. ISBN 978-80-7367-509-7.
- PÁVKOVÁ, J., HÁJEK, B., HOFBAUER, B., HRDLIČKOVÁ, V., PAVLÍKOVÁ, A., 2002. *Pedagogika volného času. Teorie, praxe a perspektivy výchovy mimo vyučování a zařízení volného času*. Praha: Portál. ISBN 80-7178-711-6.
- PLYŠÁČEK.CZ, 2016. *Seznamování hry pro děti*. [online]. [cit. 2021-03-22].
Dostupné z: <https://plysacek.cz/seznamovaci-hry-pro-deti/>
- SLOWÍK, J., 2007. *Speciální pedagogika*. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-247-1733-3.
- VÍTKOVÁ, M., 2004. *Integrativní speciální pedagogika – integrace školní a sociální*. Brno: Paido. ISBN 80-7315-071-9.
- ZOO OLOMOUC. *Vstupné*. [online]. [cit. 2021-03-24].
Dostupné z: <https://www.zoo-olomouc.cz/vstupne>

Seznam příloh

Příloha č.1: Potvrzení o seznámení a souhlasu se Všeobecnými podmínkami letních dětských táborů DDM Olomouc

Příloha č.2: Souhlas se zpracováním osobních údajů formou pořízení fotografické, audio nebo video dokumentace

Příloha č.3: Informace k příměstskému táboru Pohádkový příměšťák

Příloha č.4: Závazná přihláška na dětskou rekreaci

Příloha č. 5: Diplom

Příloha č. 1:

Potvrzení o seznámení a souhlasu se Všeobecnými podmínkami letních dětských táborů DDM Olomouc

Prohlašuji, že jako zákonný zástupce dítěte

_____, **Datum narození**
_____, **bytem** _____

jsem seznámen se všeobecnými podmínkami letních dětských táborů DDM Olomouc a souhlasím s nimi, poučil jsem své dítě přiměřeně k jeho věku o nutnosti tyto všeobecné podmínky respektovat a poučil dítě o následcích pro případ porušení těchto podmínek.

V _____ dne _____ jméno a podpis zákonného zástupce:

(poskytnuto od zaměstnance DDM)

Příloha č. 2:

Souhlas se zpracováním osobních údajů formou pořízení fotografické, audio nebo video dokumentace

Prohlašuji, že jako zákonný zástupce dítěte

_____, **Datum narození**
_____, **bytem** _____

SOUHLASÍM / NESOUHLASÍM (nehodící se škrtněte)

s tím, aby Dům dětí a mládeže Olomouc pořizoval fotografickou, audio nebo video dokumentaci, na které se může objevit mé nezletilé dítě, a zpracovával tyto materiály pro účely dokumentace akce a propagace Domu dětí a mládeže Olomouc (v tištěné i elektronické podobě). Tento souhlas dávám na dobu neurčitou, do jeho odvolání.

V _____ dne _____ jméno a podpis zákonného zástupce:

(poskytnuto od zaměstnance DDM)

Příloha č. 3:

Informace k příměstskému táboru Pohádkový příměšťák

Termín tábora: 26.7–30. 7. 2021

Místo konání: DDM Olomouc tř. 17. listopadu 47, Olomouc a blízké okolí

Čas: 8:00–16:00 hodin

Zasíláme Vám **závaznou přihlášku** na tento tábor. Je třeba ji vytisknout a vyplnit, není nutné vyjádření lékaře. Takto vyplněnou a podepsanou přihlášku zaslat nebo doručit na: Vrátnice (8:00-19:00)

DDM, tř. 17. listopadu 47

Olomouc 771 74

Termín odevzdání závazné přihlášky: do 17. května 2021

(v případě, že tábor rušíte, prosím o informaci co nejdříve, aby mohli být osloveni náhradníci). *Pokud nemáte možnost si přihlášku vytisknout, je možné si ji vyzvednout na DDM (i prostřednictvím dítěte).*

Cena tábora je **1 800 Kč** a platbu je možné uhradit:

převodem z účtu na účet DDM Olomouc:

č.ú. 61433811/0100 **VS : 1693** **specifický symbol: rodné číslo dítěte**

Pokud nemáte možnost zaplatit převodem z účtu na účet je možné platbou uhradit v hotovosti na hospodářském oddělení DDM Olomouc denně do 14.00 hodin nebo fakturou při platbě z FKSP (*nutné dodat fakturační podklady*)

Termín platby: do 17. května 2021 (další podmínky při neúčasti dítěte jsou na přihlášce). Prosíme o uhrazení platby až po odevzdání závazné přihlášky nebo zároveň s odevzdáním přihlášky.

Tábor bude probíhat každý den od 8:00 hodin do 16:00 hodin. Sraz dětí bude v 8:00 hodin před DDM na tř. 17. listopadu, odpoledne si můžete vyzvednout děti v 16:00 hodin opět před DDM. Při nepříznivém počasí uvnitř DDM. Děti mohou přicházet od 7:50. Pokud dítě bude odcházet samo domů, prosím o napsání lístečku, ve které dny.

Pro účastníky je zajištěno stravování 3× denně (dopolední a odpolední svačina, oběd v restauraci) i pitný režim bude dodržován. Obědy budou zajištěny v blízkosti DDM.

Program tábora: Celý týden se budeme věnovat tanečním tréninkům a různým sportovním hrám. Program bude probíhat jak v prostorách DDM, tak v okolí (park, hřiště atd.). Zajdeme se okoupat na bazén a podnikneme výlet do blízkého okolí. Bližší pokyny dostanou účastníci ještě před nástupem do tábora.

V případě jakéhokoliv dotazu se neváhejte na mě obrátit!

Email:

(poskytnuto od zaměstnance DDM)

Příloha č.4

Závazná přihláška na dětskou rekreaci

Jméno a příjmení

Rodné číslo

Kontaktní osoba

Kontaktní telefony

Státní příslušnost

Zdravotní poj.

Zákonný zástupce

E-mail

Termín rekreace: 26.7–30. 7. 2021

Cena: 1 800 Kč

Hlavní vedoucí: Kateřina Šebíková

Místo: Olomouc

Poučení: Přihlášku můžete zrušit nejpozději do 20. 6. 2021

Po tomto termínu může pořadatel účtovat náklady vzniklé organizačním zajištěním až do výše 25 % nákladů na rekreaci, 50 % nákladů týden před nástupem na rekreaci v případě, že uvolněné místo nebude obsazeno jiným zájemcem. Přihlašovatel uděluje výslovný souhlas ke zveřejnění fotografií a videozáznamů z akce v materiálech DDM Olomouc, a to bez peněžité náhrady. Souhlasím s účastí dítěte na rekreaci za podmínek uvedených v této přihlášce.

Beru na vědomí, že DDM Olomouc nemá pro účastníky této rekreace sjednáno úrazové pojištění.

V

dne

podpis rodiče

Přihlášku odevzdejte nejpozději do 20. 5. 2021

DŮM DĚTÍ A MLÁDEŽE OLOMOUC

tř. 17. listopadu 47, 771 74 Olomouc • tel. 585 223 233 •

